

REGULAMIN
PROGRAMOWYCH PRAKTYK ZAWODOWYCH
NA WYDZIALE FILOLOGICZNYM
na kierunku **filologia germańska**
specjalność **nauczycielska**

Podstawa prawna:

1. Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. (tj. Dz. U. z 2024 r., poz. 1571 z późn. zm.).
2. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (tj. Dz. U. z 2023 r., poz. 2787 ze zm.).
3. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (tj. Dz.U. z 2024 r., poz.453 ze zm.).
4. Uchwała nr 71/04/2025 Senatu Uniwersytetu Rzeszowskiego w sprawie uchwalenia zmian i tekstu jednolitego w Regulaminie studiów na Uniwersytecie Rzeszowskim z dnia 28 kwietnia 2025 r.
5. Zarządzenie nr 74/2025 Rektora Uniwersytetu Rzeszowskiego z dnia 18 marca 2025 r. w sprawie organizacji programowych praktyk zawodowych.
6. Zarządzenie nr 108/2025 Rektora Uniwersytetu Rzeszowskiego z dnia 29 kwietnia 2025 r. zmieniające Zarządzenie Rektora Uniwersytetu Rzeszowskiego nr 74/2025 z dnia 18 marca 2025 r. w sprawie organizacji programowych praktyk zawodowych.
7. Zarządzenie nr 140/2025 Rektora Uniwersytetu Rzeszowskiego z dnia 2 czerwca 2025 r. w sprawie weryfikacji osób zatrudnianych lub dopuszczanych do działalności objętej ochroną zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich.
8. Zarządzenie nr 42/2024 Rektora Uniwersytetu Rzeszowskiego z dnia 6 maja 2024 r. w sprawie organizacji i prowadzenia na Uniwersytecie Rzeszowskim kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela przedmiotu i nauczyciela prowadzącego zajęcia.
9. Zarządzenie nr 63/2025 Rektora Uniwersytetu Rzeszowskiego z dnia 13 marca 2025 r. zmieniające Zarządzenie nr 42/2024 Rektora Uniwersytetu Rzeszowskiego z dnia 6 maja 2024 r. w sprawie organizacji i prowadzenia na Uniwersytecie Rzeszowskim kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela przedmiotu i nauczyciela prowadzącego zajęcia.
10. Uchwała nr 16/03/2025 Komisji ds. Kształcenia z dnia 17 marca 2025 r. w sprawie ustalenia procedur zapewnienia jakości kształcenia na studiach wyższych w Uniwersytecie Rzeszowskim (Załącznik nr 2, procedura przeprowadzenia hospitacji programowych praktyk zawodowych na UR).
11. Uchwała nr 13-3/10/2025 Rady Wydziału Filologicznego z dnia 2 października 2025 r. w sprawie ustalenia zasad organizacji, dokumentowania i hospitowania programowych praktyk zawodowych na Wydziale Filologicznym.

§ 1

Zakres programowych praktyk zawodowych – uwagi ogólne

1. Każdy student filologii germańskiej zobowiązany jest do odbycia programowych praktyk zawodowych w wymiarze 60 godzin w całym cyklu studiów I stopnia oraz 80 godzin w całym cyklu studiów II stopnia.

2. Programowe praktyki zawodowe odbywają się w szkołach podstawowych, w klasach IV-VIII (studia I stopnia) oraz w szkołach ponadpodstawowych (studia II stopnia). W sytuacjach szczególnych, niezależnych od Uniwersytetu Rzeszowskiego (np. odgórne zarządzenie o przejściu na nauczanie zdalne), istnieje możliwość odbycia praktyk on-line.
3. Podczas odbywania programowych praktyki zawodowych student:
 - a) zaznajamia się i obserwuje zadania dydaktyczne realizowane przez szkołę,
 - b) poznaje sposób funkcjonowania oraz organizację pracy dydaktycznej szkoły;
 - c) wyciąga wnioski z obserwacji pracy dydaktycznej nauczyciela, jego interakcji z uczniami oraz sposobu planowania i przeprowadzania zajęć dydaktycznych;
 - d) aktywnie obserwuje stosowane przez nauczyciela metody i formy pracy oraz wykorzystywane pomoce dydaktyczne, a także sposoby oceniania uczniów;
 - e) uczy się planować i przeprowadzić pod nadzorem instytucjonalnego opiekuna praktyki serię lekcji lub zajęć;
 - f) z pomocą instytucjonalnego opiekuna praktyki oraz nauczycieli akademickich analizuje sytuacje i zdarzenia pedagogiczne, które zaobserwował lub których doświadczył w czasie praktyk;
 - g) zapoznaje się z rodzajami dokumentacji działalności dydaktycznej prowadzonej w szkole lub placówce systemu oświaty;
 - h) skutecznie współpracuje z instytucjonalnym opiekunem praktyki i nauczycielami w celu poszerzenia swojej wiedzy dydaktycznej oraz rozwijania umiejętności wychowawczych.
4. W pierwszych dniach lub tygodniach student hospituje lekcje i zajęcia pozalekcyjne instytucjonalnego opiekuna praktyki, natomiast w dniach następnych prowadzi swoje lekcje (zgodnie z harmonogramem praktyk obowiązującym dla danego cyklu/sesji praktyki oraz wytycznymi koordynatora programowych praktyk zawodowych). Lekcje prowadzone przez studenta powinny być rozłożone tak, by w ciągu całej praktyki istniała realna możliwość solidnego przygotowania się do zajęć.
5. Student bierze udział we wszystkich zajęciach prowadzonych przez instytucjonalnego opiekuna praktyki (z języka niemieckiego oraz innych, wynikających z obowiązków nauczyciela w danej szkole).

§ 2

Cele programowych praktyk zawodowych

1. Celem programowych praktyk zawodowych na kierunku filologia germańska, specjalność nauczycielska, jest zapoznanie studentów z formami pracy dydaktycznej i wychowawczej w szkołach różnego typu oraz zastosowanie nabywanej wiedzy, kompetencji i umiejętności

z zakresu metodyki nauczania języka niemieckiego oraz wiedzy psychologiczno-pedagogicznej w działaniu praktycznym. Jednocześnie programowa praktyka zawodowa ma na celu zapoznanie z różnymi typami i wzorcami lekcji języka niemieckiego prowadzonymi przez instytucjonalnego opiekuna praktyki i analizowanymi z jego udziałem, a także zaobserwowanie podczas hospicacji lekcji u nauczyciela – opiekuna, jak praktycznie realizować zasady metodyczne, poznane na wykładach i ćwiczeniach oraz w trakcie studiowania zalecanej literatury teoretycznej z zakresu dydaktyki języka obcego.

§ 3

Wytyczne dot. programowych praktyk zawodowych

1. Zakres obowiązków koordynatora programowych praktyk zawodowych określa § 5 Zarządzenie nr 74/2025 Rektora Uniwersytetu Rzeszowskiego z dnia 18 marca 2025 r. w sprawie organizacji programowych praktyk zawodowych.
2. Koordynator programowych praktyk zawodowych:
 - a) udostępnia studentom Druki zgody na odbycie praktyki zawodowej, które student wypełnia i przedstawia do podpisania i opieczątowania w wybranej przez siebie szkole, w której będzie odbywać programową praktykę zawodową;
 - b) informuje studentów, którzy będą mieli kontakt z osobami małoletnimi podczas odbywania praktyk o konieczności poddania się weryfikacji zgodnie z ustawą z dnia 13 maja 2016 o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich;
 - c) informuje o konieczności posiadania przez studentów polisy ubezpieczenia NNW na czas trwania praktyki i terminie złożenia koordynatorowi programowych praktyk zawodowych kopii polisy.
3. Koordynator programowych praktyk zawodowych zbiera druki zgody i sporządza wykaz studentów kierowanych na praktyki wg wzoru w Zał. nr 12 do Zarządzenia nr 74/2025 Rektora UR z dn.18 marca 2025 i przekazuje do zatwierdzenia do Sekcji Działalności Dydaktycznej i Praktyk Studenckich Wydziału Filologicznego.
4. Skierowania na praktykę opatrzone informacją, że student został zweryfikowany w Krajowym Rejestrze Karnym i w Rejestrze przestępców na tle seksualnym wraz z umowami przesyłane są do szkół przez Sekcję Działalności Dydaktycznej i Praktyk Studenckich Wydziału Filologicznego.
5. Przed rozpoczęciem programowych praktyk zawodowych i w terminie wskazanym przez Koordynatora praktyk, studenci zobowiązani są przedstawić do wglądu polisę ubezpieczeniową NNW obowiązującą przez cały czas odbywanej praktyki zawodowej.

6. Studenci pobierają ze strony internetowej Instytutu Germanistyki (zakładka Kierunki studiów/Filologia germańska/Praktyki programowe) Arkusz uwag i spostrzeżeń, który przekazują instytucjonalnemu opiekunowi praktyk natychmiast po rozpoczęciu praktyki.

§ 4

Termin i miejsce programowych praktyk zawodowych

1. Informacje dotyczące terminów, liczby godzin oraz sposobu realizacji i zaliczenia praktyki (wymagana dokumentacja) dostępne są w Sylabusie oraz zakładce Praktyki programowe na stronie Instytutu Germanistyki. Szczegółowe wytyczne przekazywane są poszczególnym grupom przez koordynatora praktyki zawodowej na początku każdego roku akademickiego.
2. W ramach przygotowania zawodowego studenci filologii germańskiej (specjalność nauczycielska) odbywają programową praktykę zawodową wg podanego niżej planu:

Cykl kształcenia	Stopień oraz semestr studiów	Typ szkoły oraz termin realizacji praktyki	Liczba godzin	Forma zaliczenia	ECTS
I stopień, specjalność nauczycielska					
2022-2025	studia stacjonarne I stopnia, semestr 5	szkoła podstawowa; praktyka od września (po 4. sem.) do grudnia; zal. po sem. 5.	30	ZO	2
	studia stacjonarne I stopnia, semestr 6	szkoła podstawowa; praktyka 1 dzień w tygodniu (praktyka ciągła) w trakcie semestru 6.	30	ZO	2
2023-2026	studia stacjonarne I stopnia, semestr 5	szkoła podstawowa; praktyka od września (po 4. sem.) do grudnia; zal. po sem. 5.	30	ZO	2
	studia stacjonarne I stopnia, semestr 6	szkoła podstawowa; praktyka 1 dzień w tygodniu (praktyka ciągła) w trakcie sem. 6.	30	ZO	2
2024-2027	studia stacjonarne I stopnia, semestr 5	szkoła podstawowa; praktyka 1 dzień w tygodniu (praktyka ciągła) w trakcie sem. 5.	30	ZO	2
	studia stacjonarne I stopnia,	szkoła podstawowa; praktyka	30	ZO	2

	semestr 6	1 dzień w tygodniu (praktyka ciągła) w trakcie sem. 6.			
II stopień, specjalność nauczycielska					
2023-2025	studia stacjonarne II stopnia, semestr 2	szkoła ponadpodstawowa; praktyka ciągła w trakcie sem. 2.	40	ZO	3
	studia stacjonarne II stopnia, semestr 3	szkoła ponadpodstawowa; praktyka ciągła w trakcie sem. 3.	40	ZO	3
2024-2026	studia stacjonarne II stopnia, semestr 2	szkoła ponadpodstawowa; praktyka ciągła w trakcie sem. 2.	40	ZO	3
	studia stacjonarne II stopnia, semestr 3	szkoła ponadpodstawowa, praktyka ciągła w trakcie sem. 3.	40	ZO	3

3. Realizację 30 godzin praktyk zawodowych w zakresie przygotowania psychologiczno-pedagogicznego regulują odrębne przepisy.

§ 5

Koordynator programowych praktyk zawodowych – zadania

1. Nadzór dydaktyczno-organizacyjny nad praktyką na danym kierunku studiów sprawuje koordynator programowych praktyk zawodowych powołany przez Rektora na wniosek Dziekana w porozumieniu z kierownikiem kierunku spośród nauczycieli akademickich zatrudnionych w UR.
2. Obowiązki koordynatora praktyk określa §5 Zarządzenia nr 74/2025 Rektora Uniwersytetu Rzeszowskiego z dnia 18 marca 2025 r. w sprawie organizacji programowych praktyk zawodowych.
3. W czasie trwania roku akademickiego koordynator praktyk pozostaje do dyspozycji studentów podczas konsultacji, organizuje spotkania konsultacyjne informujące o zasadach odbywania i zaliczania praktyk.

4. Studenci zostają poinformowani o spotkaniu na dwa tygodnie przed jego terminem. Część działań informacyjnych może odbywać się także za pośrednictwem platformy komunikacyjnej (w ramach Zespołu na MS Teams), gdzie bezpośrednio przed rozpoczęciem praktyki studenci otrzymują również szczegółowe informacje dot. odbywania praktyk, przygotowane każdorazowo przez koordynatora praktyk.
5. Koordynator praktyk prowadzi wrywkowe hospitacje telefoniczne lub stacjonarne, których wymiar uzależniony jest od liczby studentów realizujących praktykę na danym roku studiów. Z każdej praktyki sporządzany jest protokół wg wzorów w odpowiednich załącznikach do Uchwały 13-3/10/2025 Rady Wydziału Filologicznego z dnia 2 października 2025 r: protokół z hospitacji telefoniczne i protokół z hospitacji stacjonarnych.

§ 6

Obowiązki studentów

1. Student rozpoczyna praktykę w szkole w wyznaczonym na skierowaniu terminie, poprzez zgłoszenie swojej obecności u Dyrekcji Szkoły i instytucjonalnego opiekuna praktyki.
2. Student dokumentuje przebieg praktyki zgodnie ze szczegółowymi wytycznymi przedstawionymi przez koordynatora praktyk na spotkaniu organizacyjnym oraz dodatkowo zamieszczonymi w aplikacji MS Teams, jak również w oparciu o niniejszy regulamin wraz załącznikami znajdujący się w zakładce Kierunki studiów/Filologia germańska/Praktyki Programowe na stronie Instytutu Germanistyki.
3. Student obserwuje życie i funkcjonowanie Szkoły angażując się w pracę organizacji szkolnych, zebraniach, konferencjach, uroczystościach szkolnych, dniach otwartych, pełni dyżury w szkole oraz wykonuje inne czynności zlecone przez instytucjonalnego opiekuna praktyki.
4. Pod koniec realizacji praktyki student przedstawia do oceny instytucjonalnemu opiekunowi praktyki pełną dokumentację sporządzoną podczas odbywania praktyki, tj. protokoły obserwacji zajęć (Zał. nr 3), plany lekcji i dziennik przebiegu praktyk (Zał. nr 2). Wszystkie dokumenty powinny zostać podpisane przez instytucjonalnego opiekuna praktyki.
5. Student zobowiązany jest do zawarcia ubezpieczenia w zakresie następstw nieszczęśliwych wypadków (NNW) na okres trwania praktyk, we własnym zakresie i na własny koszt.
6. Najpóźniej na 3 tygodnie przed rozpoczęciem praktyki student dostarcza do Sekcji Działalności Dydaktycznej i Praktyk Studenckich:
 - zaświadczenia o niekaralności z Krajowego Rejestru Karnego i Rejestru sprawców na tle przestępstw seksualnych, ewentualnie z analogicznych rejestrów z kraju zamieszkania,

- oświadczenie (Załącznik nr 1 do Zarządzenia nr 140/2025 Rektora UR z dnia 2 czerwca 2025),
 - klauzulę informacyjną (Załącznik nr 3 do Zarządzenia nr 140/2025 Rektora UR z dnia 2 czerwca 2025).
6. Brak zawarcia przez studenta umowy ubezpieczenia w ww. zakresie i weryfikacji w Rejestrze sprawców na tle przestępstw seksualnych uniemożliwia odbycie programowej praktyki zawodowej.
 7. Student przedkłada koordynatorowi praktyk informację o miejscu odbywania praktyki zawodowej, celem umieszczenia jej w Wirtualnej Uczelni.

§7

Zaliczenie praktyki zawodowej

1. Student w wyznaczonym terminie przekazuje koordynatorowi programowych praktyk zawodowych następującą dokumentację:
 - 1) zaświadczenie o odbyciu praktyki (Załącznik nr 1),
 - 2) arkusz uwag i spostrzeżeń wypełniony i czytelnie podpisany przez instytucjonalnego opiekuna praktyki i opieczętowany przez szkołę (Załącznik nr 4),
 - 3) dziennik programowej praktyki zawodowej (wraz z efektami uczenia się) (Załącznik nr 2),
 - 4) protokoły obserwacji zajęć w ilości określonej przez koordynatora praktyk (Załącznik nr 3),
 - 5) plany lekcji w ilości określonej przez koordynatora praktyk.
2. Zaliczenia praktyki dokonuje koordynator praktyk na podstawie dokumentacji dostarczonej przez studenta i wpisuje ocenę do systemu WU.

§ 8

Zaliczenie praktyki zawodowej na podstawie zatrudnienia

1. W szczególnie uzasadnionych przypadkach, na pisemny wniosek, student może ubiegać się o częściowe zaliczenie praktyki zawodowej na podstawie udokumentowanej pracy zawodowej z zastrzeżeniem, że nie ma możliwości zaliczenia całości praktyki zawodowej na podstawie zatrudnienia.
2. O częściowe zaliczenie praktyki może ubiegać się student, który był/jest zatrudniony w charakterze nauczyciela języka niemieckiego przez przynajmniej 1 rok (na co najmniej 1/2 etatu), w instytucji/szkole realizującej zadania zgodne z programem studiów obowiązującym na kierunku filologia germańska/specjalność nauczycielska (opisane w sylabusie oraz niniejszym regulaminie programowej praktyki zawodowej), gdy wykonywane przez studenta

obowiązki są zgodne z kierunkiem studiów oraz wybraną specjalnością, a także pokrywają się z efektami uczenia się, przyporządkowanymi do kierunku studiów.

3. Zasada ta odnosi się również do tych studentów, którzy już odbyli praktykę zawodową w charakterze określonym programem studiów na kierunku filologia germańska/specjalność nauczycielska, w ramach wcześniej zrealizowanego toku studiów.
4. Decyzję w sprawie zaliczenia praktyki na podstawie pracy zawodowej podejmuje Dziekan Wydziału Filologicznego, po zasięgnięciu opinii koordynatora praktyk.

§ 9

Postanowienia końcowe

1. Regulamin wchodzi w życie z dniem zatwierdzenia przez Dziekana Wydziału Filologicznego Uniwersytetu Rzeszowskiego.
2. Regulamin praktyk wraz z załącznikami dostępny jest w zakładce Praktyki Programowe na stronie internetowej Instytutu Germanistyki.
3. Wszystkie formalne sprawy i zapytania dotyczące współpracy Uniwersytetu Rzeszowskiego z placówkami i nauczycielami uczestniczącymi w realizacji programowych praktyk zawodowych studentów kierunku filologia germańska na Wydziale Filologicznym należy kierować pod adres:

Uniwersytet Rzeszowski
Wydział Filologiczny
Sekcja Działalności Dydaktycznej i Praktyk Studenckich
Al. mjr. W. Kopisto 2 B, pok. nr 5
35-315 Rzeszów
mgr Agnieszka Ożóg, tel: 17 8722916, e-mail: aozog@ur.edu.pl

Lista załączników do niniejszego regulaminu:

- Zał. Nr 1–Zaświadczenie o odbyciu praktyki
- Zał. Nr 2–Dziennik programowej praktyki zawodowej
- Zał. Nr 3–Protokół obserwacji zajęć
- Zał. Nr 4–Arkusze uwag i spostrzeżeń
- Zał. Nr 5–Druk zgody na praktyki nauczycielskie

Regulamin został zatwierdzony na posiedzeniu Rady Wydziału Filologicznego w dniu 24.04.2025 r. Do regulaminu wprowadzono zmiany, które zostały zatwierdzone na posiedzeniu Rady Wydziału Filologicznego w dniu 6.11.2025 r.

Kierownik kierunku studiów filologia germańska
dr Małgorzata Sieradzka

Dziekan Wydziału Filologicznego
dr hab. Agnieszka Myszka, prof. UR